

Udskriftsdato: 27. december 2025

2023/1 LSF 155 (Gældende)

Forslag til Lov om årpenge for kronprins Christian

Ministerium: Statsministeriet

Journalnummer: Statsmin., j.nr. 2023-1766

Forslag

til

Lov om årpenge for kronprins Christian

§ 1. For kronprins Christian fastsættes en årpenge med et årligt grundbeløb, der udgør 7.000.000 kr.

Stk. 2. Årpengebeløbet udgør grundbeløbet reguleret pr. 1. april og 1. oktober i takt med udviklingen i Danmarks Statistiks lønindeks for statsansatte. Reguleringen sker i forhold til lønindekset for 2. kvartal 2023. Reguleringen pr. 1. april sker på baggrund af udviklingen i lønindekset til og med 4. kvartal i året forud for reguleringen. Reguleringen pr. 1. oktober sker på baggrund af udviklingen i lønindekset til og med 2. kvartal i året for reguleringen.

Stk. 3. Årpengebeløbet udbetales månedligt forud.

Stk. 4. Der ydes refusion af udgifter til ikke-fradragsberettiget købsmoms efter de regler, der i øvrigt gælder for statsinstitutioner. Refusionen er årligt begrænset til en procentandel af årpengebeløbet svarende til den til enhver tid gældende momssats.

§ 2. Hoftjenestemænd ved kronprins Christians hof, pensionerede hoftjenestemænd og efterlevende ægtefæller og børn efter disse har ret til pension fra staten efter de til enhver tid gældende regler for statens tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemandspension.

Stk. 2. Staten afholder udgifter til pension i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Hoffet indbetaler til statskassen et pensionsbidrag, der svarer til det pensionsbidrag, som betales af ministerier og styrelser, der beskæftiger tjenestemænd.

§ 3. Så længe kronprins Christian oppebærer årpenge, kan han ikke modtage vederlag for statstjeneste.

§ 4. Statsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

For medlemmer af det kongelige hus kan der bestemmes årpenge ved lov, jf. grundlovens § 11, 1. pkt.

Der foreslås fastsat et årpengebeløb til kronprins Christian svarende til 7.000.000 kr. årligt.

Det foreslås, at statsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Det forudsættes, at loven sættes i kraft, når kronprins Christian etablerer egen husholdning, hvorefter udbetalingen af årpenge til kronprins Christian vil begynde.

Ved ikrafttræden af nærværende lov vil statsydelsen til kong Frederik blive nedsat med 4.000.000 kr. årligt, jf. det samtidig fremsatte lovforslag om kong Frederik den Tiendes civilliste.

2. Årpenge til kronprins Christian

2.1. Gældende ret

For medlemmer af det kongelige hus kan der bestemmes årpenge ved lov, jf. grundlovens § 11, 1. pkt.

Kronprins Christian har ikke tidligere været tillagt årpenge.

2.2. Statsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås for det første, at der fastsættes et årpengebeløb til kronprins Christian svarende til 7.000.000 kr. årligt.

Niveauet for årpenge er fastsat med henblik på at etablere en hofstat til kronprinsen, som skal understøtte kronprinsens varetægelse af officielle, herunder statsretlige, opgaver, bl.a. som regent i kongens fravær, og kronprinsens repræsentative funktioner. Hofstaten vil blive sammensat af personale til varetægelse af de nødvendige funktioner, herunder navnlig sekretærbistand, betjening, køkken og transport.

Det foreslås for det andet, at ordningerne for regulering og udbetaling af grundbeløbet samt momsrefusion, der gælder for en række medlemmer af det kongelige hus, også skal gælde for kronprins Christian.

Det foreslås for det tredje, at der fastsættes en ordning af pensionsforholdene for hofstjenestemænd ved kronprins Christians hof, pensionerede hofstjenestemænd og efterlevende ægtefæller og børn efter disse, der svarer til den hidtidige ordning for dronning Margrethe, jf. § 1 a i lov nr. 136 af 26. april 1972 om dronning Margrethe den Andens civilliste som ændret ved lov nr. 491 af 7. juni 2001, og den foreslåede ordning for kong Frederik, jf. § 5 i det samtidig fremsatte lovforslag til kong Frederik den Tiendes civilliste.

Det indebærer, at eventuelt senere ansatte hofstjenestemænd ved kronprins Christians hof, pensionerede hofstjenestemænd og efterlevende ægtefæller og børn efter disse vil have ret til pension fra staten efter de til enhver tid gældende regler for statens tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemandspension.

Den foreslåede ordning er således i vidt omfang udtryk for en fremtidssikring af ansættelsesforholdene for eventuelt senere ansatte hofstjenestemænd ved kronprinsens hof.

Det foreslås for det fjerde, at statsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden. Det forudsæt-

tes, at loven sættes i kraft, når kronprins Christian etablerer egen husholdning, hvorefter udbetalingen af årpenge til kronprins Christian vil begynde.

Ved ikrafttræden af nærværende lov vil statsydelsen til kong Frederik blive nedsat med 4.000.000 kr., jf. nærmere § 1, stk. 5, i det samtidig fremsatte lovforslag om kong Frederik den Tiendes civilliste.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets §§ 1 og 2.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har økonomiske konsekvenser svarende til årpengebeløbet på 7.000.000 kr. årligt.

Lovforslaget har ingen implementeringskonsekvenser for staten.

Lovforslaget vil endvidere ikke medføre økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for regionerne eller kommunerne.

De syv principper for digitaliseringsklar lovgivning er ikke relevante for lovforslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslaget har ikke været sendt i offentlig høring. Der har heller ikke tidligere været tradition for offentlig høring over lovforslag vedr. årpenge.

10. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske	Ingen	Lovforslaget har økonomiske conse-

konsekvenser for stat, kommuner og regioner		kvenser svarende til årpengebeløbet på 7.000.000 kr. årligt.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

For medlemmer af det kongelige hus kan der bestemmes årpenge ved lov, jf. grundlovens § 11, 1. pkt.

Det foreslås i *stk. 1*, at der fastsættes et årpengebeløb til kronprins Christian svarende til 7.000.000 kr. årligt.

Forslaget medfører, at der kan etableres en hofstat til kronprinsen, som skal understøtte kronprinsens varetagelse af officielle, herunder statsretlige, opgaver, bl.a. som regent i kongens fravær, og kronprinsens repræsentative funktioner. Hofstaten vil blive sammensat af personale til varetagelse af de nødvendige funktioner, herunder navnlig sekretærbistand, betjening, køkken og transport.

Det foreslås i *stk. 2*, at årpengebeløbet udgør grundbeløbet reguleret pr. 1. april og 1. oktober i takt med udviklingen i Danmarks Statistiks lønindeks for statsansatte. Reguleringen sker i forhold til lønindekset for 2. kvartal 2023. Reguleringen pr. 1. april sker på baggrund af udviklingen i lønindekset til og med 4. kvartal i året forud for reguleringen. Reguleringen pr. 1. oktober sker på baggrund af udviklingen i lønindekset til og med 2. kvartal i året for reguleringen.

Det vil indebære, at grundbeløbet vil blive reguleret i takt med udviklingen i Danmarks Statistiks lønindeks for statsansatte, der udarbejdes kvartalsvis. Reguleringen af statens ydelser til kronprins Christian anvender det samme indeks, som aftales ved en videreførelse af den statslige reguleringsordning. Det vil sige, at Danmarks Statistiks implicitte lønindeks anvendes i 2024, og at Danmarks Statistiks standardberegnete indeks anvendes i 2025.

Det foreslås i *stk. 3*, at årpengebeløbet udbetales månedligt forud.

Det foreslås i *stk. 4*, at der ydes refusion af udgifter til ikke-fradragsberettiget købsmoms efter de regler, der i øvrigt gælder for statsinstitutioner. Refusionen er årligt begrænset til en procentandel af årpengebeløbet svarende til den til enhver tid gældende momssats på 25 pct.

De foreslåede bestemmelser i *stk. 2-4* svarer i øvrigt til de ordninger, der hidtil har været gældende for dronning Margrethe og den tidligere kronprins Frederik, jf. § 1, *stk. 2-4*, i lov nr. 136 af 26. april 1972 om dronning Margrethe den Andens civilliste som ændret ved lov nr. 491 af 7. juni 2001 og § 1, *stk. 2-4*, i lov nr. 135 af 19. marts 1986 om årpenge for kronprins Frederik som ændret ved lov nr. 491 af 7. juni 2001 og lov nr. 322 af 5. maj 2004.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at hofstjenestemænd ved kronprins Christians hof, pensionerede hofstjenestemænd og efterlevende ægtefæller og børn efter disse har ret til pension fra staten efter de til enhver tid gældende regler for statens tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemandspension og de i medfør af loven fastsatte bestemmelser.

Det foreslås i *stk. 2*, at staten afholder udgifter til denne pension.

Det foreslås i *stk. 3*, at hoffet til statskassen indbetaler et pensionsbidrag, der svarer til det pensionsbidrag, som betales af ministerier og styrelser, der beskæftiger tjenestemænd.

Ordningen svarer til ordningen for civillistens hofstjenestemænd efter § 1 a i lov nr. 136 af 26. april 1972 om dronning Margrethe den Andens civilliste som ændret ved lov nr. 491 af 7. juni 2001. En tilsvarende ordning foreslås ligeledes at gælde for kong Frederik, jf. § 5, *stk. 1-3*, i det samtidigt fremsatte forslag til lov om kong Frederik den Tiendes civilliste.

Forslaget indebærer, at eventuelt senere ansatte hofstjenestemænd ved kronprins Christians hof, pensionerede hofstjenestemænd og efterlevende ægtefæller og børn efter disse vil have ret til pension fra staten

efter de til enhver tid gældende regler for statens tjenestemænd i henhold til lov om tjenestemandspension.

Den foreslåede ordning er således i vidt omfang udtryk for en fremtidssikring af ansættelsesforholdene for eventuelt senere ansatte hof-tjenestemænd ved kronprinsens hof.

Til § 3

Det foreslås i § 3, at så længe kronprins Christian oppebærer årpenge, kan han ikke modtage vederlag for statstjeneste.

En tilsvarende bestemmelse gælder for en række af de medlemmer af det kongelige hus, som modtager årpenge, og har hidtil været gældende efter lov nr. 135 af 19. marts 1986 om årpenge for kronprins Frederik som ændret ved lov nr. 491 af 7. juni 2001 og lov nr. 322 af 5. maj 2004.

Til § 4

Det foreslås i § 4, at statsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Det forudsættes, at loven sættes i kraft, når kronprins Christian etablerer egen husholdning.